

RAPORT DE ACTIVITATE

2 0 1 8

CUPRINS:

I. DATE GENERALE ..	3
II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT	4
III. PROIECTE	8
1. <i>Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT, componentele Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice</i>	<i>8</i>
2. <i>Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova</i>	<i>13</i>
3. <i>Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor</i>	<i>15</i>
4. <i>Dezvoltarea zonelor rurale în Republica Moldova (DevRAM). Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia</i>	<i>16</i>
5. <i>Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului</i>	<i>19</i>
6. <i>Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice</i>	<i>24</i>
7. <i>Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare</i>	<i>27</i>
8. <i>Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției</i>	<i>29</i>
9. <i>Vizită de studiu: Educație interculturală de la școala primară la universitate: bune practici</i>	<i>31</i>
IV. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ	33
V. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA	34
VI. REVISTA DIDACTICA PRO... ..	35
VII. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA	36

I. DATE GENERALE

Adresa organizației: str. Armenească, nr. 13, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Telefoane: (37322) 54 25 56, 54 19 94

Fax: (37322) 54 41 99, **website:** www.prodidactica.md

Rima BEZEDE, președinte, rbezed@prodidactica.md

Viorica GORAȘ-POSTICĂ, vicepreședinte, vpostica@prodidactica.md

Tatiana MAZILLO, contabil-șef, tmazilo@prodidactica.md

Sergiu OLENCIUC, manager servicii generale, solenciuc@prodidactica.md

Lilia NAHABA, coordonator de programe, lnahaba@prodidactica.md

Cristina BUJAC, coordonator de proiect, cbujac@prodidactica.md

Oxana DRAGUȚA, coordonator de proiect, odraguta@prodidactica.md

Georgeta MINCU, coordonator de proiect, gmincu@prodidactica.md

Doina CIOBANU, contabil, asistent de proiect, dciobanu@prodidactica.md

Nina IAȚCO, personal de sprijin

Centrul Educațional PRO DIDACTICA este o organizație neguvernamentală, nonprofit, fondată la 11 august 1998.

Misiune:

Centrul Educațional PRO DIDACTICA are drept scop promovarea principiilor unei societăți deschise prin sprijinirea persoanelor și a organizațiilor interesate de învățare și dezvoltare continuă, pentru a le facilita afirmarea personală și profesională și o mai bună integrare într-o societate în schimbare. Pentru aceasta, Centrul oferă programe și servicii de informare, instruire și consultanță axate pe formarea abilităților de învățare pe parcursul întregii vieți, pe promovarea valorilor unei societăți a cunoașterii, asigurând participare și șanse egale pentru toți, precum și suport în procesul de integrare europeană prin educație.

Portofoliul curent al Centrului include 22 de programe de formare pentru profesori și manageri din sistemul educațional, autorizate și licențiate de Ministerul Educației. Certificatele oferite de Centru sunt recunoscute oficial în procesul de atestare a cadrelor didactice.

Obiective pe termen lung:

- Asigurarea dezvoltării profesionale continue a personalului Centrului și a formatorilor asociați, pentru a menține și a optimiza calitatea serviciilor prestate;
- Diversificarea ofertei de formare (inclusiv promovarea și dezvoltarea învățământului la distanță), pentru a răspunde mai eficient solicitărilor concrete ale beneficiarilor direcți – profesori și instituții de învățământ;
- Oferirea de materiale didactice și publicații;
- Diversificarea surselor de finanțare;
- Sporirea numărului parteneriatelor la nivel național și internațional;
- Sporirea nivelului de transparență la nivel național și internațional.

II. CELE MAI IMPORTANTE PROIECTE IMPLEMENTATE PÂNĂ ÎN PREZENT

GRANTURI:

- *Promovarea și dezvoltarea educației interculturale (EIC) în formarea inițială a cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației pentru copii Pestalozzi (Elveția) – iunie 2018-decembrie 2020;
- *Dezvoltarea Zonelor Rurale în Republica Moldova (DevRAM). Partea I. Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene – aprilie 2018-martie 2021;
- *Promovarea educației pentru sănătatea tinerilor*, cu sprijinul financiar al Fondului Națiunilor Unite pentru Populație și al Ambasadei Regatului Țărilor de Jos (Olandei) – ianuarie 2018- decembrie 2022;
- *Lecții europene-2. Componenta Educație contra corupției*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – mai 2018- aprilie 2019;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, cu sprijinul financiar al Rețelei Internaționale de Edificare a Păcii (GPPAC) – ianuarie-decembrie 2018;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componentele *Dezvoltare organizațională și Formare Continuă Cadre Didactice*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – aprilie 2015-iunie 2018;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – decembrie-noiembrie 2018;
- *Platforma Educație și Sport pentru consolidarea încrederii și intensificarea colaborării între comunități de pe ambele maluri ale Nistrului*, finanțat de Uniunea Europeană "Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii" (SCBM) și implementat de PNUD Moldova – decembrie 2016-martie 2018;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!* – faza a II-a, cu sprijinul financiar al Fundației Institutului pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – octombrie 2016-decembrie 2017;
- *Educație pentru pace prin promovarea culturii bunei vecinătăți în clasele primare*, finanțat de Rețeaua internațională de edificare a păcii – GPPAC (Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate) – iulie-decembrie 2017;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova+/CONSEPT+*, componenta *Dezvoltare organizațională*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – ianuarie-iunie 2016;
- *Parteneriate pentru calitatea și relevanța învățământului profesional tehnic în domeniul TIC din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României – aprilie-noiembrie 2016;
- *Educație pentru antidiscriminare de gen și șanse egale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – aprilie-noiembrie 2016;
- *Dezvoltarea resurselor umane în educație: de la idei strategice la acțiuni durabile*, cu sprijinul financiar al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros-Moldova – februarie-iunie 2016;
- *Contribuții la profesionalizarea practicienilor în educația adulților*, cu sprijinul financiar al DVV International Moldova – septembrie-decembrie 2016;

- *Cultura bunei vecinătăți*, cu sprijinul financiar al BST (The Black Sea Trust for Regional Cooperation), un proiect al Fundației Germane Marshall – aprilie 2016-mai 2017;
- *Lecții europene*, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Lituaniei – 1 ianuarie-31 decembrie 2016;
- *Educația deschisă în Moldova: aici și acum!*, cu sprijinul financiar al Fundației Institutul pentru o Societate Deschisă, în cooperare cu Programul de sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă – 1 ianuarie-15 septembrie 2016;
- *Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Moldova/CONSEPT*, componenta Dezvoltare organizațională, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2012-2014;
- *Îmbunătățirea calității învățământului vocațional tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor/(TIC) din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC – decembrie 2012-iulie 2015;
- *Educație interculturală pe ambele maluri ale Nistrului*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, co-finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, Institutul Suedez pentru Pace și Arbitraj – mai 2014-februarie 2015;
- *Pentru reforme calitative în educație*, cu sprijinul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, prin intermediul Fundației Soros-Moldova – iulie 2014-februarie 2015;
- *Rolul educației în societățile multiculturale: lecții învățate*, implementat în cadrul Programului *Est Est: Parteneriat fără Frontiere* al Fundației Soros-Moldova;
- *Consolidarea ONG-urilor locale prin intermediul parteneriatelor comunitare*, finanțat de Ambasada SUA în Moldova – octombrie 2012-iulie 2013;
- *Comunități școlare în acțiune: crearea condițiilor pentru persistarea în școală a elevilor din familii social-vulnerabile*, cu sprijinul financiar al Fondului de urgență, un program internațional creat de George Soros în vara anului 2009 pentru atenuarea efectelor negative ale crizei economice mondiale în Europa Centrală, de Est și de Sud-Est și în Asia Centrală – 2010-2012;
- *Optimizarea predării limbii române în UTA Găgăuzia*, finanțat de Înalțul Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE și Biroul Federal pentru Afaceri Externe al Germaniei – august-decembrie 2011;
- Proiectul internațional *Leadership educațional*, sprijinit financiar de Institutul pentru o Societate Deschisă din Budapesta – ianuarie 2010-iulie 2011;
- *Sporirea participării și a calității în educație în țările SEE* (proiect realizat în parteneriat cu CEPS Ljubljana), cu sprijinul financiar al OSI, ESP Budapesta – 2008-2010;
- *CONSEPT/Consolidarea sistemului de educație profesională tehnică în Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2008-2010;
- *Educație pentru integrare europeană. Program de formare pentru profesori și de elaborare de materiale*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2008-2009;
- *Probleme de predare a limbilor în școlile alolingve din Republica Moldova*, cu sprijinul financiar al Biroului Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2008-2009;
- *Un viitor pentru copiii noștri*, cu sprijinul financiar al Fundației Liechtenstein Development Service – 2007-2009;
- *Școala de vară Pacea este în mâinile noastre*, cu sprijinul financiar al UNESCO Moldova – 2008;
- *Pentru o mai bună administrare și responsabilizare în școală* (parteneriat cu Centrul Educația 2000+, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2007-2008;

- *Parteneriat pentru o educație de calitate. Optimizarea calității educației prin promovarea tehnologiilor interactive și prin instituirea unor parteneriate eficiente*, cu sprijinul financiar al Agenției Naționale pentru Dezvoltare CONTACT/PBF – 2006-2007;
- *Succesul școlar pentru copiii romi* (parteneriat cu Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală din Cluj-Napoca, România), cu sprijinul OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2006-2007;
- *Educație pentru integrare europeană. Elaborare Curriculum*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru echitate de gen și șanse egale*, cu sprijinul Fundației Soros-Moldova – 2006;
- *Educație pentru dezvoltarea comunității. Curs opțional pentru gimnaziu și program de training pentru profesori* (parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas*), cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2005-2007;
- *Promovarea toleranței și înțelegerea diversității. Instrumente de lucru pentru profesorii-filologi*, cu sprijinul financiar al Consiliului Europei, Confidence-Building Measures – 2005-2006;
- *Un viitor pentru copiii noștri. Implicarea comunității în facilitarea procesului de integrare socială a copiilor din familiile dezintegrate*, cu sprijinul financiar al OSI prin intermediul inițiativei RE:FINE – 2005-2006;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2004-2005;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2004;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul universitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova, OSY New-York și Asociației Internaționale de Lectură – 2003-2004;
- *Comunități de învățare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Toleranță și integrare socială. Informare și formare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2003-2005;
- *Educație pentru alteritate. Curs opțional de educație pentru toleranță și alteritate prin intermediul literaturii etniilor conlocuitoare (liceu, colegii și universități)*, cu sprijinul financiar al Ambasadei Statelor Unite ale Americii – 2003-2005;
- *Educație prin Internet – disciplina școlară Informatica*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002;
- *Învățare prin cooperare*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2002-2003;
- *Limba română pentru alolingvi. Perfecționarea cadrelor didactice*, cu sprijinul financiar al Biroului Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE (Haga) – 2001-2003;
- *Modernizarea învățământului preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 2001-2002;
- *Internet PRO EDUCATION*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999-2002;
- *Elaborarea Curriculumului național pentru liceu* – în colaborare cu Ministerul Educației al Republicii Moldova, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1999;
- *Lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul preuniversitar*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2002;
- *Modernizarea învățământului umanistic*, cu sprijinul financiar al Fundației Soros-Moldova – 1998-2000.

SERVICII DE CONSULTANȚĂ:

- Servicii de consultanță în formarea mentorilor locali în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație*, implementat în parteneriat cu Programul Educațional *Pas cu Pas* și Centrul de zi *Speranța* – martie-noiembrie 2014;
- Servicii de consultanță în formarea mentorilor în domeniul educației timpurii, servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Parteneriat Global pentru Educație* – iunie-august 2013;
- Servicii de consultanță în formarea cadrelor didactice în implementarea curriculumului modernizat de liceu (8106 profesori din 33 de raioane), în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România; servicii contractate de Ministerul Educației în cadrul proiectului *Educație de calitate în mediul rural din Moldova* – iulie-august 2010;
- *Educație de calitate în mediul rural din Moldova*, cu sprijinul financiar al Băncii Mondiale – 4 februarie-31 mai 2011;
- Servicii de consultanță în elaborarea ghidului pentru educatori *1001 idei pentru o educație timpurie de calitate*, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2010;
- Servicii de consultanță în elaborarea curricula pentru formarea inițială și continuă a cadrelor didactice din educația timpurie și a ghidurilor metodologice aferente, servicii contractate de Ministerul Educației (EFA/FTI) – 2009-2010;
- Servicii de consultanță *Echitate și incluziune în educație. Pilotarea instrumentelor pentru planificare și evaluare în domeniul educației*, servicii contractate de Ministerul Educației – 2009;
- *Evaluarea continuă la clasă*, program de formare, în parteneriat cu Centrul Educația 2000+ Consulting LTD, România, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2008-2009;
- *Educație de calitate în mediul rural din Republica Moldova. Ameliorarea predării-învățării în școlile rurale în baza curriculumului modernizat de liceu*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Dezvoltarea profesională a managerilor de grădinițe, în cadrul Proiectului Ministerului Educației și Tineretului *Educație pentru Toți – Inițiative de Acțiune Rapidă*, servicii contractate de Ministerul Educației și Tineretului via Banca Mondială – 2007;
- Consultanță și programe de formare pentru autori de manuale, Bishkek, Kârgâztan, servicii contractate de Fundația pentru Inițiative Educaționale – 2006;
- Consultanță pentru autori de curriculum și de materiale didactice privind predarea limbii georgiene ca limba a doua, Tbilisi, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – februarie 2005;
- Consultanță în formare de formatori pentru predarea limbii georgiene ca limba a doua, Bakuriani, Georgia, servicii contractate de HCNM al OSCE – iunie 2005;
- Servicii de formare oferite la solicitarea profesorilor universitari și preuniversitari, a managerilor de grădinițe, școli și instituții de învățământ superior.

III. PROIECTE 2018

1. **CONSOLIDAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE PROFESIONALĂ TEHNICĂ ÎN MOLDOVA/CONSEPT, COMPONENTELE DEZVOLTARE ORGANIZAȚIONALĂ ȘI FORMARE CONTINUĂ CADRE DIDACTICE**

Obiectiv 1:	<i>Dezvoltare organizațională și Formare continuă cadre didactice</i>
Finanțator:	Fundația Internațională Liechtenstein Development Service (LED)
Perioadă de implementare:	Aprilie 2015-iunie 2018
Buget anual:	74 000 USD
Scop:	Dezvoltarea organizațională a instituțiilor implicate în proiectul <i>CONSEPT</i> și la consolidarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice din aceleași instituții.

Obiective:

- Eficientizarea competențelor manageriale ale echipelor administrative din instituțiile incluse în proiect;
- Organizarea și monitorizarea procesului de elaborare a Planurilor de dezvoltare a instituțiilor;
- Asigurarea consultanței și a expertizei profesionale în procesul de promovare a imaginii școlilor.

Activități și rezultate:

CONSEPT DE BAZĂ

1. **Monitorizarea și evaluarea implementării PDS-urilor**

Experții-formatori au vizitat 8 instituții beneficiare în perioada februarie-iunie 2018. Scopul vizitelor a fost axat pe monitorizarea externă a implementării PDS-ului. În timpul vizitelor, experții-formatori au analizat toate documentele instituționale relevante: PDS-ul, planurile anuale, planurile de activitate a departamentelor/catedrelor etc., rapoartele anuale de activitate și au organizat întâlniri cu echipele manageriale din fiecare instituție. De asemenea, ei au discutat cu toți actorii principali: elevi și profesori, maiștri-instructori. Activitățile au inclus și vizite în sălile de clasă și laboratoarele echipate. Toate investițiile pe echipament sunt funcționale și apreciate foarte mult de profesori și elevi. Cu noul echipament de instalare în fiecare școală se creează un mediu mai aproape de viitorul mediu de lucru care asigură dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor. În școlile monitorizate se realizează în continuare plinar obiectivele legate de dezvoltarea echipamentului și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, cele care țin de managementul calității și a parteneriate.

2. **Training anual adițional pentru manageri EFICIENȚA PERSONALĂ ȘI MANAGERIALĂ**

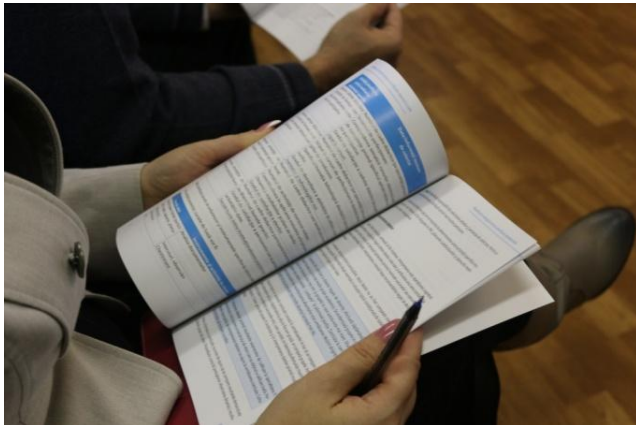
Conform necesităților de formare ale echipelor manageriale din cele 15 instituții implicate în activitățile proiectului *CONSEPT*, în perioada 23-25 aprilie curent, la Centrul Educațional PRO DIDACTICA, s-a desfășurat seminarul-training cu genericul "Eficiența personală și managerială", la care au participat 25 de persoane (directori, directori adjuncți, șefi de secție). Programul propus a fost apreciat pentru caracterul interactiv, desfășurându-se în baza aplicării tehnologiilor educaționale moderne, selectate și aplicate, astfel încât să asigure atingerea obiectivelor propuse.

Scopul general al activității de formare a constat în actualizarea și dezvoltarea competențelor manageriale, în special a celor care se referă la sporirea eficienței personale și, implicit, profesionale. Printre subiectele-cheie abordate s-au numărat: eficiența personală versus eficiența managerială; profilul managerului; managerul lider; deprinderi pentru eficiența personală; deprinderi pentru eficiența publică; sinergia etc. Pe parcursul a trei zile de formare, participanții au fost implicați în variate activități de formare, care contribuie

direct la consolidarea abilităților de soluționare a problemelor și de lucru în echipă, de management al timpului și de autoconducere. În același timp, formatorii-experti au creat contexte pentru discuție și reflecții personale, dar și de grup, referitoare la rolul managerului și capacitatea acestuia de a-și sincroniza valorile personale cu cele profesionale, facilitând astfel buna guvernare a instituției pe care o reprezintă.

3. Elaborarea și lansarea lucrării *PLANIFICARE STRATEGICĂ VERSUS PLANIFICARE OPERAȚIONALĂ*

În 2018, la PRO DIDACTICA, în cadrul proiectului, a avut loc lansarea lucrării *Planificare strategică versus planificare operațională*, la care au participat directori și directori adjuncți ai instituțiilor profesional tehnice. Această apariție editorială este complementară ghidului *Elaborarea Planului de dezvoltare strategică a instituției*, elaborat în cadrul aceluiași proiect și are drept grup-țintă membrii echipei manageriale, focusându-se, în mod special, pe aspectele ce țin de implementarea participativă a strategiei de dezvoltare și abordarea sistemică în planificarea, monitorizarea și raportarea activităților – atât a celor focusate pe dezvoltare, cât și a celor care asigură buna funcționare a instituției. Ținând cont de faptul că fiecare instituție se află într-un continuu proces de schimbare, iar una din sarcinile de bază constă în a anticipa, a direcționa și a valorifica schimbările printr-un proces planificat de implementare a strategiei de dezvoltare, ne exprimăm speranța că acest ghid va constitui un suport valoros atât pentru membrii echipelor manageriale, cât și pentru ceilalți actanți din cadrul instituției, în calitate de resursă importantă în vederea sincronizării activității acestora. Lucrarea a fost tipărită în 250 de exemplare și plasată pe site-ul Centrului (<http://prodidactica.md/wp-content/uploads/2019/03/Planificare-strategica-vs-operationala.pdf>).

4. Seminarul-training *GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE*

În prima jumătate a anului s-au desfășurat modulele II și III, dar și follow-up-ul programului *Gândire critică pentru formarea competențelor profesionale* (23-25 ianuarie/20-22 februarie, 27-29 martie, 11 mai), la care au participat plenar 22 de persoane.

Venind din instituțiile implicate masiv în programul *CONSEPT*, la fel ca și colegii din grupurile precedente, profesorii și maiștrii din aceste două grupuri noi s-au familiarizat cu strategiile didactice de dezvoltare a gândirii critice și cu specificul învățării prin cooperare și al dezvoltării competențelor profesionale.

Toate obiectivele programului au fost atinse și activitățile proiectate au fost realizate; cursanții au avut formulate de acasă întrebări de precizare în raport cu tehnicile despre care au citit sau au auzit, dar mai ales le-au văzut aplicate cam detașat de algoritm, despre strategiile de proiectare ERRE. Au fost respectate principiile și rigorile programului, fiecare sesiune a urmat cadrul ERRE și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Tehnicile de inițiere au fost selectate din toate etapele cadrului, ceea ce nicidecum nu a însemnat că acești cursanți au plecat cu ideea că toate tehnicile se referă doar la o etapă și că doar așa se pot combina între ele. Nevoia de schimbare și succesele colegilor care deja au trecut prin aceste formări au constituit factori motivaționali foarte puternici, care i-au adus la formare și i-au ghidat în a învăța lucruri noi. Sesiunea de follow-up a avut loc pe data de 11 mai, sarcina dată pentru acasă fiind – proiectarea unei secvențe de lecție, în care se va utiliza o tehnică LSDGC. În baza evaluării finale putem concluziona că programul a fost apreciat de către cursanți, menționându-se suportul de curs, pregătirea și

competența formatorilor, cele 2 ghiduri repartizate fiecărui cursant, dar și atmosfera deschisă, comunicarea liberă, care au creat confortul psihologic necesar schimbului de bune practici și experiență.

CONSEPT+

1. *Monitorizarea implementării PDS-urilor*

În perioada ianuarie-aprilie 2018 au avut loc 3 vizite de monitorizare a implementării PDS-ului: la SP Râșcani, la SP nr. 9 Chișinău și la SP nr. 2 Chișinău. Vizitele de monitorizare au fost realizate în concordanță cu metodologia aprobată. Acestea au fost primele vizite de monitorizare, desfășurate de către experții CE PRO DIDACTICA. În cadrul vizitelor au fost efectuate următoarele activități: analiza comparativă a planurilor: PDS și cel anual/operațional; discuție cu echipa managerială, membrii echipei de elaborare a PDS-ului; vizitarea atelierelor și căminului care au fost dotate cu suportul LED și altor parteneri de dezvoltare.

Constatări principale: Echipele au nevoie de instruire suplimentară la subiecte ce țin de monitorizarea implementării PDS-ului: metode de colectare a datelor, analiza datelor, interpretarea datelor, măsurarea calității procesului educațional și a calității serviciilor educaționale prestate de către cadrele didactice (1). În procesul monitorizării, membrii echipelor manageriale s-au orientat nu doar pe gradul de îndeplinire a obiectivelor, dar și pe analiza nivelului de soluționare a problemelor (2). Echipamentul obținut în cadrul proiectului CONSEPT+ se utilizează eficient (3). Toate orele practice sunt realizate în laboratoare specializate (4).

2. *Workshop de diseminare a rezultatelor finale*

Activitatea de diseminare a rezultatelor ce țin de procesul de elaborare și implementare a PDS-urilor a fost desfășurată în incinta CE PRO DIDACTICA pe data de 25 iunie 2018. În cadrul atelierului au participat reprezentanții echipelor manageriale din instituțiile de învățământ profesional tehnic, implicate în proiectul CONSEPT+. Atelierul s-a desfășurat în conformitate cu agenda prestabilită și a urmărit două obiective principale:

1. Identificarea succesorilor, dificultăților și lecțiilor învățate în procesul de elaborare și implementare a planurilor de dezvoltare strategică;
2. Identificarea nevoilor de dezvoltare a capacităților instituționale pentru perioada ulterioară.

Concluziile generale privind succesele, dificultățile și lecțiile învățate, identificate în rezultatul activităților în cadrul sesiunii 1 rezidă în următoarele: Designul proiectului CONSEPT+ a fost unul reușit, a facilitat elaborarea PDS-ului în mod participativ, a susținut dezvoltarea capacităților echipelor manageriale și a contribuit la producerea schimbărilor, care asigură dezvoltarea instituțiilor (1). Interacțiunea cu formatorii în cadrul activităților de formare și vizitelor de monitorizare a facilitat deschiderea unor perspective noi, a ajutat la identificarea și depășirea constrângerilor interne (2). Pe parcursul implementării proiectului s-a creat o comunitate de învățare, care a devenit o sursă valoroasă de schimb de experiență și de susținere reciprocă (3).

3. Școala de vară EFICIENȚA MANAGERIALĂ

Școala de vară „Eficiența managerială” s-a realizat în scopul consolidării capacităților reprezentanților echipelor manageriale în eficientizarea activității instituțiilor implicate în proiect. Metodologia aplicată în cadrul activității de formare s-a întemeiat pe principiile de învățare a adulților și cadrul de învățare Evocare – Realizarea Sensului – Reflecție – Extindere. Pentru asigurarea succesului activităților de formare au fost aplicate mai multe jocuri didactice, care au provocat emoții puternice, au facilitat apariția stresului cognitiv și au generat reflecții profunde privind modelele comportamentale existente, avantajele și limitele lor. Toți participanții au afirmat că metodele de instruire au fost adecvate și au oferit posibilitate de exprimare liberă a opiniei, de implicare și schimb de experiență. Pe parcursul activității de instruire au fost abordate conținuturile în concordanță cu agenda planificată și întrebările specifice ale participanților. Astfel, conținutul și procesul de formare au fost ajustate la nevoile de instruire ale participanților. În calitate de suport informațional s-au folosit materiale printate, secvențe video, prezentarea electronică. Participanții au manifestat interes pentru subiectul abordat, înscriindu-se benevol să participe la această activitate de formare, cunoscând din timp agenda seminarului. Pentru toate aspectele subiectului, abordate în cadrul Școlii de vară, participanții au manifestat interes, ceea ce a motivat implicarea activă a tuturor. Considerăm activitatea ca fiind una reușită, deoarece obiectivele propuse au fost realizate, iar participanții mulțumiți au apreciat pozitiv respectiva activitate.

4. Training GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE

Activitatea de formare din cadrul acestui program s-a desfășurat într-o perioadă relativ restrânsă (ianuarie-iunie 2018) și a mobilizat 2 tipuri diametral opuse de cursanți: 1) persoane care au beneficiat de numeroase formări în ultimii ani, inclusiv din instituții care au delegat participanți la modulele de gândire critică (CEIU, ȘP Bubuieci), și cursanți care nu au mai fost implicați în astfel de instruirii (ȘP nr. 7 și ȘP nr. 9). Deși eterogen, grupurile au fost cooperante și unite, fapt remarcat și în chestionarele de evaluare finală, iar pentru unii, care nu au visat la cariera pedagogică, s-a deschis oportunitatea de a descoperi lucruri noi, strategii, tehnici, chiar propriul potențial. Au fost binevenite dotarea cu suportul multiplicat și cărțile oferite ca donație, cursanții știau câte ceva despre subiect, au mai auzit despre anumite tehnici, dar, după lectură, aplicare, traininguri și pregătirea lucrărilor proprii (mai mulți erau în faza de atestare sau de încheiere a studiilor de master) au ajuns să aprecieze valoarea practică a materialelor. S-a simțit atât consolidarea comunității dinamice de instruire, cât și creșterea prestanței unor cursanți, care au tăcut și nu au îndrăznit să ceară cuvântul la primul modul și au demonstrat un activism peste medie la modulul III. Au fost respectate principiile gândirii critice, fiecare sesiune a urmat cadrul și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Forma principală de concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model. Prezența ghidului a facilitat înțelegerea, rămâne să se întâmple același lucru și în raport cu transferul.

Tehnicile de inițiere au fost selectate din toate etapele cadrului. La *Evocare* s-a recurs la tehnicile: *Asocieri libere/forțate*, *Scriere liberă*, *Brainstorming*, *Discuție la manej*, *Alb și negru*; pentru *Realizarea sensului*, s-a folosit: *Mozaicul*, *SINELG-ul*, *Lectura ghidată*, *Studiul de caz*, *Ghidul pentru învățare*, *Interviul în trei trepte*, *Discuția ghidată*, *Diagrama Venn*, *Agenda cu notițe paralele*. Pentru *Reflecție*, au fost binevenite:

Graficul T, 6 De ce?, SMPR, Imaginația ghidată, Eseul de 5', Turul galeriei. Grupul a avut o dinamică pozitivă, subiectul abordat fiind actual și relevant, cursanții au manifestat un interes susținut, făcând deseori transferurile la propria experiență, la materiile predate și la perspectiva de aplicare a tehnicilor în contextul formării profesionale.

5. Formare de formatori

În zilele de 4-5, 18-19 și 26 iunie, la solicitarea direcției CEIU și CESPA, CE PRO DIDACTICA a găzduit un nou grup de 20 de cursanți, care au beneficiat de trei module de formare la subiectul „*Educația adulților. Formare de formatori*”. Având o anumită experiență în formarea adulților (unii în cadrul prezentului program, alții – prestând servicii celor de la forțele de muncă), cursanții s-au arătat receptivi la oferta noastră educațională. Chestionarul de evaluare a nevoilor și așteptărilor a înclinat limpede spre 4-5, cel mai puțin interes fiindu-le arătat componentelor „Managementul timpului” și „Oferirea de feedback”.

Nici conținutul, nici metodologia nu au deviat vizibil de la programul similar, realizat anterior. Au fost respectate principiile gândirii critice, fiecare sesiune a urmat cadrul și fiecare activitate a beneficiat de o debriefare a procesului de învățare. Forma principală de concepere și desfășurare a demersului a fost lecția-model, dar nu tot ce s-a realizat în sala de studii este aplicabil pentru ei. Însă s-a reușit să se transmită mesajul că u asemenea design al instruirii adulților (cu sesiuni de 2 ore și timp rezervat obligatoriu debriefării) poartă un caracter mai formativ, în esență. Tehnicile au fost selectate din toate etapele cadrului. Pentru *Evocare*, s-a recurs la tehnicile: *Asocieri forțate, Brainstorming, Bingo, Discuție la manej, Pagina de jurnal, Linia valorii, Cutia veveriței, Cartea de vizită*; pentru *Realizarea sensului*, s-au utilizat: *SINELG-ul, Studiul de caz, Discuția ghidată, Conspectul vizual, Debate, Predare complementară, Interviu în trei trepte, Diagrama cauzelor și efectelor*. Iar la *Reflecție – Graficul T, SMPR, Turul galeriei, Iarmarocul de idei, Jocul de rol, Posterul, Metafora grafică*.

De remarcat faptul că participanții au prezentat și au organizat foarte bine secvența ce le-a revenit la sesiunea de follow-up, selectând subiecte variate, atât din domeniul profesional (Tipul de deservire în restaurante; Elaborarea unui meniu în raport cu starea de sănătate; Costumul național etc.), cât și din cel psihopedagogic (Conflictul și modalități de soluționare; Relațiile părinți-copii-profesori etc.). În timpul prezentărilor formabili au făcut uz de tehnici din LSDGC însușite, cum ar fi: *Scrierea liberă, Asocieri libere, Reprezentarea grafică, Harta de idei, SINELG, Interviu în trei trepte, Predare complementară, Diagrama cauzelor și efectelor, Problematizarea, Studiu de caz, GPP* etc.

Coordonator de proiect: Rima BEZEDE

2. PARTENERIATE PENTRU CALITATEA ȘI RELEVANȚA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL TEHNIC ÎN DOMENIUL TIC DIN REPUBLICA MOLDOVA

Finanțator:	Agencia Austriacă pentru Dezvoltare/ADA, din fondurile Cooperării Austriece pentru Dezvoltare/Austrian Development Cooperation/ADC și al Guvernului României
Perioada de implementare:	Decembrie 2015-noiembrie 2018
Buget:	694 000 EUR
Scop:	Dezvoltarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic din Republica Moldova care oferă programe de instruire în domeniul TIC, contribuind, astfel, la ajustarea ofertei educaționale la necesitățile pieței muncii și la standardele aferente de calitate.
Partener-implementator:	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC/ATIC
Instituții-beneficiare:	20 de instituții de învățământ profesional tehnic care oferă programe la meseriile și specialitățile TIC

Activități și rezultate:

1. Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale (CEITI), care activează atât în calitate de instituție-resursă pentru cadrele didactice, cât și de furnizor de pregătire profesională atractivă pentru studenți, oferă în cooperare cu sectorul TIC.
2. Ofertele de formare ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic care pregătesc muncitori și tehnicieni în domeniul TIC, conținuturi modernizate conform necesităților pieței muncii și aplicarea unor metode de predare avansate.
3. Informații despre cariera TIC în baza studiilor profesional tehnice puse la dispoziția publicului larg.
4. Standardele de bază, procedurile organizaționale și procesele de lucru ale Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP) dezvoltate în vederea realizării optime a misiunii publice de evaluare externă.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului nr. 1:

- 3 programe de formare în *Managementul proiectelor, Managementul dezvoltării personale și profesionale, Evaluarea externă și Management strategic* au fost realizate pentru cadrele manageriale ale CEITI și ale instituțiilor arondate;
- Curricula Departamentului de formare continuă din cadrul CEITI au fost revizuite și recomandări de îmbunătățire au fost propuse;
- 2 programe de instruire în utilizarea instrumentelor web 2.0 moderne au fost realizate pentru cadrele didactice de specialitate CEITI și ale instituțiilor arondate;

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului nr. 2:

- Sprijin pentru desfășurarea primului examen național on-line la specialitățile *Informatică* și meseria *Operator suport tehnic al calculatoarelor*;
- Două curricula la *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* elaborate pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și secundar au fost publicate și distribuite;
- Un ghid metodologic de implementare a celor două curricula la *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* a fost elaborat și publicat;
- Un program de instruire pentru 20 de cadre didactice CEITI și alte instituții beneficiare. Perioada aprilie-mai 2018 (4 weekend-uri). Programe Cisco Networking Academy - IT Essentials Authorized.

Cadrele didactice au obținut competențe necesare pentru predarea la specialitatea *Mentenanța calculatoarelor*;

- Un program de training pentru 23 cadre didactice în Java fundamentals.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului nr. 3:

- 18 instituțiile beneficiare au fost instruite, iar 9 – sprijinite în dezvoltarea paginilor web;
- În iulie 2018 ATIC a produs și publicat 2 istorii de succes cu participarea managerilor, cadrelor didactice și studenților CEITI. Două video-uri au fost filmate și editate, dintre care unul despre CEITI (în contextul perioadei de admitere) și istoriile de succes ale studenților remarcabili ai CEITI (angajați de companii germane, încă fiind studenți).
- În anul 2018 două instituții, ȘP din Florești și ȘP nr. 5 din Bălți, au fost sprijinite în campaniile de admitere. Consultantul ATIC a elaborat un plan de comunicare. Planul a inclus articole promoționale în ziarele precum *Timpu*, *Jurnal de Chișinău*, participare la emisiuni radio cu acoperire națională la Radio Moldova și TRM.
- Pe data de 25 octombrie 2018, la Tekwill a fost organizat târgul anual de orientare în carieră în IT, cu accent pe formarea competențelor profesionale, personale și sociale. Peste 800 participanți au fost înregistrați la eveniment, dintre care 230 au fost înrolați în școlile IPT;
- În cadrul Chișinău Mini Maker Faire, un festival de familie, organizat pe data de 13 octombrie 2018, creatorii și inovatorii și-au prezentat creațiile și împărtășit experiențele. Scopul evenimentului a fost informarea, conexiunea și extinderea comunității de entuziaști în domeniul tehnologiilor. Din 600 de participanți, 68 au fost studenți (25 de fete) din instituțiile IPT beneficiare;
- La 17 aprilie 2018, a avut loc cea de-a 9 ediție a Moldova ICT Summit, cu 500 de participanți. Prin prezentarea tendințelor globale și invitarea liderilor vizionari, evenimentul a încercat să spargă barierele, să aducă inovația și să promoveze aspirațiile mai înalte la toate nivelurile. În 2018 evenimentul a fost dedicat în totalitate tehnologiilor în educație EdTech, cu un accent deosebit pe IPT. În cadrul summit-ului au fost abordate câteva aspecte importante: prezentarea smartedu.md – biblioteca digitală, inclusiv componenta IPT și resursele IPT, precum și prezentarea sistemului informatic care urmează a fi implementat în școlile profesionale în colaborare cu MECC.

Activități ce au contribuit la realizarea parțială a rezultatului nr. 4:

- O școală de vară organizată pentru 27 de angajați ai ANACEC, instituție creată prin reorganizarea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, prin absorbția Inspectoratului Școlar Național și a Consiliului Național pentru Acreditate și Atestare. Au fost abordate următoarele subiecte: activități de cunoaștere, activități de planificare în echipă, comunicare eficientă și feedback; valori personale și instituționale; luarea deciziilor; divizarea și asumarea responsabilităților; dezvoltarea personală și organizațională.
- 5 programe tematice de formare a angajaților ANACIP au fost realizate în domeniile: *on-line communication*, *Google apps*, *on-line questionnaires*, *Evaluation training techniques* la care au participat 19 angajați ANACIP;
- O vizită de documentare în România a fost organizată pentru 13 reprezentanți ai ANACEC și a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării. Vizita a inclus: ARACIP – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar; ANC – Agenția Națională a Calificărilor; ARACIS – Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior; CNATDCU – Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor; ISMB – Inspectoratul Școlar al Municipiului București; Ministerul Cercetării și Inovării.

Coordonator de proiect: Oxana DRAGUȚA

3. PROMOVAREA EDUCAȚIEI PENTRU SĂNĂTATEA TINERILOR

Finanțator:	UNFPA (Fondul Națiunilor Unite pentru Populație) și Ambasada Regatului Țărilor de Jos (Olandei)
Parteneri:	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova; Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a municipiului Chișinău; consiliile raionale Cahul, Fălești, Rezina și Orhei; Direcțiile Generale Educație din Cahul, Fălești, Rezina și Orhei; primăriile c. Băcioi, s. Ghidighici.
Implementatori:	UNFPA în parteneriat cu Centrul Educațional PRO DIDACTICA, Rețeaua de Tineri Educatori de la Egal la Egal <i>Y-PEER Moldova</i> și Asociația Obștească <i>Parteneriate pentru fiecare copil</i>
Perioada de implementare:	2018-2022
Instituții-beneficiare:	22 de localități din mun. Chișinău și 4 raioane ale țării: mun. Chișinău și anume: c. Băcioi și s. Ghidighici; raionul Cahul, și anume: orașul Cahul și satele Alexandru Ioan Cuza, Borceag, Moscovei și Slobozia; raionul Fălești, și anume orașul Fălești și satele Bocani, Călinești, Glinjeni și Obreja Veche; raionul Rezina, și anume orașul Rezina și satele Cuizăuca, Ignăței, Horodiște și Peciște; raionul Orhei, și anume Orhei, și anume orașul Orhei și satele Brănești, Ghetlova, Jora de Jos și Lucășeuca.
Grupul-țintă:	Tinerii de 10-19 ani (școlarizați și neșcolarizați, inclusiv din grupurile vulnerabile) din 5 raioane ale Republicii Moldova.
Scop:	A crește nivelul de cunoștințe ale adolescenților (10-19 ani) despre sănătatea lor și a-i abilita să solicite predarea în școli a educației pentru sănătate adecvată vârstei și sensibilă la mediul cultural, inclusiv sănătatea reproducerii, drepturile omului și prevenirea violenței bazate pe gen.

Activități și rezultate:

- Curricula opțională *Educație pentru sănătate* a fost evaluată și revizuită în conformitate cu standardele internaționale din domeniu. Cursul opțional *Educație pentru sănătate* se desfășoară în 22 de școli din 5 raioane-țintă.
- 6 cadre didactice și 14 reprezentanți ai partenerilor de implementare UNFPA, membrii grupului de lucru pentru revizuirea curriculumului *Educație pentru sănătate*, inclusiv reprezentanții bisericii, și-au sporit cunoștințele despre sănătatea adolescenților și standardele internaționale.
- Partenerii de implementare UNFPA, în special cei care nu lucrează în domeniul sănătății adolescenților, și-au sporit cunoștințele legate de sănătatea reproductivă și standardele internaționale respective.
- Cadrele manageriale și didactice din 800 de școli din Moldova au fost informați despre *Educație pentru sănătate* prin intermediul a 4 articole publicate în patru ediții ale revistei *Didactica Pro...*
- Un video despre importanța *Educației pentru sănătate* a fost elaborat și difuzat în cadrul evenimentelor școlii și comunității.
- Cadrele didactice din 22 de școli din 5 raioane au fost instruite timp de 4 zile. Astfel, 22 de cadre didactice și-au sporit capacitatea de a furniza cursul opțional *Educație pentru sănătate* în baza curriculumului revizuit (acestea au primit primele 4 module de curs elaborate conform curriculumului).

Coordonator de proiect: Oxana DRAGUȚA

4. DEZVOLTAREA ZONELOR RURALE ÎN REPUBLICA MOLDOVA (DevRAM).
Partea I. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII SECTORULUI AGROALIMENTAR PRIN INTEGRAREA ACESTUIA ÎN LANȚURILE VALORICE INTERNE ȘI GLOBALE, ÎN SPECIAL A SECTORULUI CULTURII DE SOIA

Finanțator:	Uniunea Europeană
Implementatori:	CE PRO DIDACTICA, în parteneriat cu Asociația Internațională Donau Soja (Austria)
Perioada de implementare:	aprilie 2018-martie 2021
Buget:	2 598 333 EUR
Scop:	Creșterea competitivității sectorului agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special a sectorului culturii de soia.
Obiective specifice:	Construirea de lanțuri valorice agroalimentare competitive, moderne și durabile în Republica Moldova.
Grupul-țintă	Instituții ÎPT (școli, colegii, centre de excelență, elevi etc.), instituții de cercetare și dezvoltare, agricultori și consumatori.

Rezultatele ariei de intervenție a CE PRO DIDACTICA:

- 6 standarde ocupaționale și 6 calificări elaborate și aprobate;
- 7 instituții de învățământ profesional tehnic care oferă programe de instruire atractive în domeniul agroalimentar;
- cel puțin 50 de agricultori, profesori și elevi din instituțiile-pilot participanți la evenimentele proiectului (vizite de studiu, programe de formare, expoziții etc.), jumătate dintre ei aplicând cunoștințele și experiența dobândită la locul de muncă sau în procesul instructiv-educativ;
- cel puțin 15 planuri de afaceri în domeniu dezvoltate de tineri antreprenori și elevi, o treime dintre ele fiind susținute financiar.

Activități și rezultate intermediare:

1. Evaluarea capacităților ÎIPT din domeniul agroalimentar pentru a identifica cele mai mari provocări și probleme ale Centrului de Excelență și ale instituțiilor pilotate

Experții Vera CHILARI și Rodica REȘITCA au realizat procesul de investigare în perioadele iunie-iulie, septembrie-octombrie, cu un eșantionul alcătuit din 104 cadre didactice de specialitate, inclusiv maiștri-instructori, 27 de cadre manageriale, 55 de agenți economici, 143 de elevi, precum și alți actori relevanți, reprezentanți ai asociațiilor de profil.

• Atelierul de lucru PREZENTAREA ȘI VALIDAREA REZULTATELOR PRELIMINARE PRIVIND EVALUAREA CAPACITĂȚILOR ÎIPT DIN DOMENIUL AGROALIMENTAR

La activitate, moderată de consultanții Vera CHILARI și Rodica REȘITCA, au participat cadre manageriale și didactice din cele 7 instituții de învățământ implicate în studiu: Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul, 3 colegii (Colegiul Agroindustrial din Ungheni, Colegiul Tehnic Agricol din Svetlâi, Colegiul Agroindustrial din Grinăuți) și 3 școli profesionale (Școala Profesională din Nisporeni, Școala Profesională din Leova, Școala Profesională din Bubuieci) cu profil agricol. Activitatea în plen a fost urmată de ateliere organizate în 4 grupuri, în cadrul cărora au fost abordate mai multe aspecte legate de organizarea procesului de formare în instituțiile de învățământ profesional tehnic: atractivitatea specialităților agricole, oportunitățile de angajare a absolvenților, inserția socioprofesională a acestora etc.

(grupul I); calitatea instruirii și formării inițiale și continue în ÎIPT (procesul de predare-învățare-evaluare, metodele de predare, calitatea conținutului curricular, standardele ocupaționale, calificările, conținuturile și modalitățile de dezvoltare la elevi și cadre didactice a capacităților digitale etc.) (grupul II); resursele umane (pregătirea inițială și continuă a cadrelor didactice, calitatea predării, instrumentele de motivare, cursurile de formare/perfecționare, cadrele didactice vs personalul auxiliar, fluctuația cadrelor etc.) (grupul III); parteneriatele cu mediul economic (organizarea stagiilor de practică, formele de colaborare, baza tehnico-materială, dotarea laboratoarelor etc.) (grupul IV).

- **Prezentarea și definitivarea rezultatelor studiului EVALUAREA NECESITĂȚILOR INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL TEHNIC DIN DOMENIUL AGROALIMENTAR**, desfășurat în cadrul proiectului cu participarea a 7 instituții de învățământ: Centrul de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole din Țaul, 3 colegii (Colegiul Agroindustrial din Ungheni, Colegiul Tehnic Agricol din Svetlâi, Colegiul Agroindustrial din Grinăuți) și 3 școli profesionale (Școala Profesională din Nisporeni, Școala Profesională din Leova, Școala Profesională din Bubuieci) cu profil agricol. În cadrul evenimentului au fost puse în discuție constatările și recomandările

Raportului, precum și oportunitățile de implementare a acestora *aici* și *acum*, întru elaborarea unor oferte educaționale atractive pentru tineri. Studiul prezintă o serie de recomandări atât pentru echipa proiectului, cât și pentru instituțiile publice centrale, locale, dar și pentru partenerii din sectorul asociativ și cel privat. (<https://drive.google.com/drive/folders/1ybO3BuYpIdqCCNN13ZFAS3dcDESVt3o>)

2. Consolidarea capacităților CEHTA. Crearea Departamentului de Formare Profesională Continuă

Conform recomandărilor Raportului de Evaluare a Capacităților ÎIPT din domeniul agroalimentar, CE PRO DIDACTICA împreună cu consultanții de la AXA Management Consulting lucrează la crearea și dezvoltarea Departamentului de Formare Profesională Continuă în cadrul Centrului de Excelență în Horticultură și Tehnologii Agricole, Țaul (CEHTA).

Astfel, în luna noiembrie împreună cu reprezentanții CEHTA, prin vizite în teritoriu, a fost elaborat proiectul Regulamentului de Organizare și Funcționare a Departamentului de Formare Profesională Continuă în cadrul CEHTA și un plan de acțiuni pentru lansarea acestuia. Acesta a cuprins următoarele: politici pentru asigurarea calității; proiectarea și aprobarea programelor de formare profesională continuă; învățarea, predarea și evaluarea centrate pe formabil; înscrierea, evoluția, recunoașterea și obținerea certificatelor de către formabili; activități post-program de formare; personalul de formare; resursele de învățare și sprijinul pentru formabili; managementul informației etc.

3. Participarea la cea de-a XXI-a ediție a expoziției-târg Internaționale "Farmer-2018".

Centrul Educațional PRO DIDACTICA în parteneriat cu Donau Soja a participat la expoziția "Farmer-2018", desfășurată la Chișinău în perioada 17-20 octombrie 2018. Pe parcursul expoziției echipa proiectului a discutat cu fermieri, tineri antreprenori și elevi ai colegiilor și școlilor profesionale privind agricultura ecologică, a prezentat scopul și obiectivele proiectului. Fermierii, producători de cereale ecologice, fiind susținuți financiar de proiect au avut posibilitatea de a-și promova afacerea în cadrul expoziției, inclusiv prin activitățile prevăzute de proiect, orientate spre susținerea agriculturii ecologice.

De asemenea, echipa de proiect a participat la masa rotundă cu genericul „Dezvoltarea culturii de soia în Moldova”, un subiect actual și de interes major pentru republică. La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), ai Agenției Austriece pentru Dezvoltare și Donau Soja, ai asociațiilor de fermieri, producători și utilizatori de soia, furnizori de materii prime, comercianți.

Coordonator de proiect: Georgeta MINCU

5. PLATFORMA EDUCAȚIE ȘI SPORT PENTRU CONSOLIDAREA ÎNCREDERII ȘI INTENSIFICAREA COLABORĂRII ÎNTRE COMUNITĂȚI DE PE AMBELE MALURI ALE NISTRULUI

Finanțator:	Programul "Susținerea măsurilor de promovare a încrederii" (SCBM), finanțat de Uniunea Europeană și implementat de PNUD Moldova
Perioada de implementare:	Decembrie 2016-noiembrie 2018
Implementatori:	CE PRO DIDACTICA, în consorțiu cu Centrul CONTACT, malul drept, și Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale, malul stâng
Scop:	Stabilirea unei platforme comune în domeniul educației și a unui parteneriat, în vederea valorificării potențialului de consolidare a încrederii a proiectelor de infrastructură realizate în cadrul Programului SCBM, precum și a fortificării colaborării între comunitățile beneficiare de pe ambele maluri ale Nistrului.

Obiective:

- Stabilirea unei platforme profesionale pentru evaluarea situației, înțelegerea nevoilor părților interesate și generarea de idei, întru dezvoltarea educației formale și informale și promovarea sportului pe ambele maluri ale Nistrului;
- Susținerea parteneriatelor existente în educație și sport prin mentorat și consiliere, întru implementarea de proiecte și dezvoltarea comunităților partenere.

Activități realizate:

- **Seminare / Traininguri:**
 - *Acordarea primului ajutor;*
 - *Seminarul Crearea și menținerea paginilor instituționale în rețelele sociale populare;*
 - *Seminarul Managementul educației nonformale: experiențe și perspective.*
- **Vizite:**
 - *Vizită de studiu la LT V. Celenghir, Avdarma, r. Comrat;*
 - *Vizită de studiu în Bulgaria. Schimb de experiență și bune practici;*
 - Școală de Vară, Vadul lui Vodă, 2-5 iulie 2018;
- **Ateliere tematice:**
 - *Dezvoltarea educației nonformale pe ambele maluri ale Nistrului;*
 - *Dezvoltarea conținutului și a formelor de învățământ privat;*
 - *Educație incluzivă;*
 - *Mediul educațional informațional;*
 - *Modele de orientare eficientă în carieră a tinerilor.*
- Conferință finală.

Activități și rezultate:

1. Seminare/traininguri

- **Acordarea primului ajutor** (7 februarie 2018)

Activitatea a fost desfășurată în incinta organizației Crucea Roșie din Moldova. Andrei Bulgar, trainerul de la Crucea Roșie a prezentat următoarele subiecte: asigurarea primului ajutor în diverse situații: pentru asfixie, sângerare, stare generală de rău, sprijin psihologic, arrest cardio-respirator, inconștiență, arsuri simple/grave, diverse traume. Beneficiarii activității au fost 12 profesori de educație fizică, antrenori,

reprezentanți ai ONG-urilor din stânga și din dreapta Nistrului. Toți participanții au susținut cu succes testul final.

- **Seminarul *CREAREA ȘI MENȚINEREA PAGINILOR INSTITUȚIONALE ÎN REȚELELE SOCIALE POPULARE***
(20 iunie 2018)

Activitatea, la care au participat 17 persoane, a fost desfășurată la Centrul RAZVITIE din Tiraspol, facilitată de Svetlana TURCEAC. După introducerea aparatului conceptual de bază: un profil personal; (pagina de afaceri, pagina publică), au fost prezentate exemple de promovare a imaginii instituțiilor pe rețelele sociale populare. Beneficiarii au practicat *aici* și *acum* elaborarea unei pagini Facebook, au prezentat exemple concrete în acest sens.

- **Seminarul *MANAGEMENTUL EDUCAȚIEI NONFORMALE: EXPERIENȚE ȘI PERSPECTIVE***
(19 octombrie, 2018)

Seminarul teoretico-practic cu genericul "Managementul Educației Neformale: Experiințe și Perspective" a fost realizat la Gimnaziul *D. Matcovschi* din Vadul Rașcov, raionul Șoldănești. Acesta a avut drept scop: inițierea în educația nonformală prin pedagogia muzeului; dezvoltarea abilităților de valorificare a potențialului cultural al localității; stimularea interesului pentru îmbunătățirea abordărilor educaționale prin educația muzeală etc. Au fost prezentate discursul public pe tema pedagogiei muzeului – statutul, obiectivele, valențele practice, în special conceptele actuale, experiențe internaționale de succes și naționale. Rita NEGRU-VODĂ, directorul gimnaziului a prezentat cartea de vizită a instituției, a demonstrat experiența implementării proiectului *Comorilor Dunării* în cadrul Platformei Cultură. Au fost organizate 4 vizite interesante pentru participanți: Muzeul localității, Muzeul Casei *D. Matcovschi*, mormântul poetului și cimitirul evreiesc. Seminarul a fost organizat în ajunul celei de-a 79-a aniversare a nașterii poetului basarabean Dumitru Matcovschi. Printre aprecierile participanților găsim: *o întâlnire de suflet; merită văzute astfel de locuri pitorești pe malul Nistrului, este foarte util să învățăm de la prima sursă istorii de succes legate de educația nonformală, admirăm efortul școlii în îmbunătățirea potențialului cultural al localității prin colaborarea cu diferiți actori comunitari; recunoaștem că această vizită va rămâne o practică excelentă în dezvoltarea continuă personală și profesională.* Mai multe detalii: <http://prodidactica.md/managementul-educatiei-nonformale-si-pedagogia-muzeala/#more-6735>

2. VIZITE

- **Vizită de studiu la LT V. Celenghir, Avdarma, r. Comrat** (25 ianuarie 2018)

Obiectivul general al vizitei a constat în consolidarea încrederii și cooperării între organizațiile educaționale de pe ambele maluri ale Nistrului prin schimbul de experiență, asigurarea accesului la educația de calitate și crearea condițiilor pentru un mediu de învățare confortabil în liceul rural prin atragerea de resurse financiare suplimentare (participarea în proiecte, patronajul, stabilirea de parteneriate cu instituțiile rurale). Agenda activității a inclus următoarele: Carte de vizită a instituției; Schimb de experiență; Asigurarea accesului la educația de calitate și crearea condițiilor pentru un mediu confortabil de învățare în liceul rural, prin atragerea de resurse financiare suplimentare, stabilirea de parteneriate cu instituțiile rurale; Vizită la primărie; Întâlnire cu reprezentanții primăriei; Experiență în implementarea proiectelor; Contribuția și participarea comunității; Sesiune interactivă privind implicarea școlii în viața comunității; Eveniment sportiv amical: tenis între elevi și între profesori; Evaluarea finală prin discuții ghidate și completarea chestionarelor de evaluare finală. Beneficiarii vizitei au fost 34 de membri ai Platformei Educație și Sport, inclusiv cadre didactice și manageriale, directori de grădinițe, experți în educație, antrenori și profesori de educație fizică de pe ambele maluri ale râului Nistru. Vizita a fost pregătită de către experții Serghei NEICOVCEN, Centrul CONTACT și Andrei NICOLAEV, ONG RODOLIUBET, Parcani și a fost apreciată la nivel înalt de către participanți.

- **Vizită de studiu în Bulgaria. Schimb de experiență și bune practici** (18-23 februarie 2018)

Vizita a avut drept scop familiarizarea participanților cu sistemul educațional în domeniul sportului și facilitarea schimbului de experiență, inclusiv pentru consolidarea încrederii și colaborarea dintre actorii educaționali de pe ambele maluri ale Nistrului. În timpul vizitei de studiu, partenerii noștri din Bulgaria – OOD KISSA, au acordat sprijin în organizarea vizitei și realizarea ei cu succes. Au fost realizate o serie de activități, și anume: Masa rotundă: *Sofia 2018, capitala europeană a sportului*; Colaborarea între instituțiile de stat, organizațiile municipale și ONG-uri pentru a crea condiții de reabilitare a persoanelor cu dizabilități; prezentarea jocului Petanque, familiarizarea cu regulile sale; Prezentarea principalelor sporturi într-o școală de profil; Metodologia de instruire în cursele de cai; Metodologia de formare în alpinism; Metodologia de instruire în lupte; Schimb de experiență între cluburile sportive; Masa rotundă: *Experiența țărilor europene – dubla carieră a sportivilor* etc. Beneficiarii vizitei de studiu au fost 12 persoane, inclusiv profesori de educație fizică, antrenori, reprezentanți ai ONG-urilor de pe ambele maluri ale Nistrului.

Participanții au reiterat utilitatea vizitei și deschiderea, pregătirea pentru implementarea lecțiilor învățate: facilitățile/centrelor sportive utilizează un program de formare mai intens; implementarea proiectelor privind educația duală; dezvoltarea curricula/ghiduri privind planul de dezvoltare; participarea la întâlniri

privind dezvoltarea sportului; crearea unui grup de lucru pentru interacțiunea cu departamentul pentru dezvoltarea sportului.

3. ȘCOALĂ DE VARĂ, Vadul lui Vodă (2-5 iulie 2018)

Școala de vară *"Introducere și implementarea inovațiilor în instituțiile educaționale și sportive"* a avut loc la Vadul lui Vodă. Participanții au beneficiat de un schimb util de experiență. Au participat 20 de persoane de pe ambele maluri ale Nistrului. În cadrul școlii au fost abordate următoarele subiecte: Educația nonformală în instituțiile educaționale și sportive; Principii de elaborare a unui ghid metodologic cu practici pozitive; Inovații educaționale și sportive: principii de inițiere și implementare; Managementul stresului; Dezvoltarea educației nonformale pe ambele maluri ale Nistrului; Dezvoltarea conținutului și a formelor de învățământ privat; Învățământ incluziv; Informație educațională/TIC; Modele de orientare profesională eficientă pentru tineri; Metode eficiente de orientare în carieră pentru tineri; Metode interactive de învățare și de relaxare; Construirea echipei: jocul și rolul său în team building. Participanții au menționat că școala de vară este o măsură importantă, în primul rând prin schimbul de experiență și de bune practici pe care le-au avut; În urma acestei activități a fost elaborat primul draft al ghidului pentru manageri *Implementarea inovațiilor în domeniul educației și al sportului pe ambele maluri ale Nistrului*, definitivat ulterior și tipărit (500 exemplare în română, 250 exemplare în rusă). Informații despre eveniment pot fi accesate prin intermediul link-ului <http://prodidactica.md/scoala-de-vara-pentru-beneficiarii-platfomei-educatie-si-sport/>.

4. ATELIERE TEMATICE

În perioada mai-noiembrie au fost realizate ateliere tematice pe următoarele direcții ale proiectului:

- Dezvoltarea educației nonformale pe ambele maluri ale Nistrului;
- Dezvoltarea conținutului și a formelor de învățământ privat;
- Educație incluzivă;
- Mediul educațional informațional;
- Modele de orientare eficientă în carieră a tinerilor.

Atelierele au fost desfășurate la Chișinău, la CE PRO DIDACTICA, Centrul de Ghidare în Carieră al USM, Centrul Tekwill și în Tiraspol, Centrul Educațional RAZVITIE. Participanții atelierelor tematice au fost experții în domeniile indicate mai sus de pe malul drept și stâng al Nistrului. În cadrul atelierelor a fost prezentat conceptul pe direcții tematice, experiențe pozitive din diferite instituții, inclusiv LT Orizont, Chișinău,

instituții din Estonia, Gimnaziul *D. Matcovschi*, Vadul Rașcov, r. Șoldănești, centrul Tekwill, Centrul de Ghidare în Carieră al USM ș.a. De asemenea s-a efectuat o analiză a situației actuale în instituțiile participanților la atelier. Analiza practicilor existente ne-a permis să stabilim progrese semnificative pe unele direcții. Experții, participanți la ateliere au venit cu un șir de recomandări pentru implementarea inovațiilor în domeniul educației și al sportului pe ambele maluri ale Nistrului, inclusiv inițierea unui proiect inovativ pentru educația incluzivă pe ambele maluri ale Nistrului; lansarea unor proiecte pentru dezvoltarea educației nonformale; or, perspectivele dezvoltării mediilor educaționale sunt diverse și mari, de aceea este important să le canalizăm în scopuri educaționale relevante; nimic nu poate înlocui contactul direct al copiilor cu părintele, profesorul și colegul, care îl susține și îi creează condiții armonioase pentru dezvoltarea psihopedagogică și socioculturală; se recomandă optimizarea orientării profesionale, valabilă pentru școlile de pe ambele maluri ale Nistrului, pentru inovarea experiențelor; inițierea unei vizite de studiu în Estonia, care ar servi drept o experiență pozitivă pentru educația nonformală; s-a constatat necesitatea de creare a parteneriatelor cu APL și agenții economici pentru a consolida baza tehnică pentru ENF, dar și pentru a iniția proiecte inovatoare. În cadrul atelierelor s-au elaborat primele materiale ale ghidului pentru manageri *Implementarea inovațiilor în domeniul educației și al sportului pe ambele maluri ale Nistrului*.

5. CONFERINȚA FINALĂ

În data de 16 noiembrie, peste 20 de beneficiari ai Platformei pentru Educație și Sport au participat la Conferința finală. Activitatea a avut loc la liceul Republican *Aristotel* din Chișinău. Participanții au cunoscut din prima sursă o instituție preuniversitară inovativă. În cadrul evenimentului, coordonatorii au prezentat rezultatele proiectului, lecțiile învățate și provocările înregistrate în aproape doi ani de implementare. Experții Viorica GORAȘ-POSTICĂ și Svetlana TURCEAC au inițiat o discuție cu beneficiarii proiectului despre impactul proiectului asupra comunităților locale de învățare. Beneficiarii proiectului au expus rezultatele și lecțiile învățate. Mai multe detalii pe: <http://prodidactica.md/bilanturi-si-perspective-in-activitatea-platformei-educatie-si-sport/>. Astfel, a fost prezentat procesul de materializare a viziunii echipei de proiect și a beneficiarilor, care a avut un impact pozitiv asupra lor personal, dar și asupra instituției. Per ansamblu, participanții la conferință, în calitate de beneficiari direcți ai proiectului, au apreciat colaborarea, vizitele de studiu și schimbul de experiență, în special în instituțiile de învățământ din alte țări; cooperarea eficientă între școlile de pe ambele maluri ale Nistrului; extinderea parteneriatului; oportunitățile oferite pentru dezvoltarea competențelor digitale, a educației nonformale, a ghidării în carieră; noile experiențe; lucrul în echipă; comunicarea eficientă, relațiile noi, partenerii deschiși, în special ONG-uri; activitățile interesante, bine gândite; instruirile interactive în diferite domenii; accesul la resurse educaționale de calitate, inclusiv la cele deschise; bune practici de împrumut etc.

Coordonator de proiect: Lilia NAHABA

6. **PROMOVAREA ȘI DEZVOLTAREA EDUCAȚIEI INTERCULTURALE ÎN FORMAREA ÎNIȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE**

Finanțator: Fundația pentru copii *Pestalozzi* (Elveția)

Perioadă de implementare: Iunie 2018-decembrie 2020

Scop: Îmbunătățirea cunoștințelor și abilităților profesionale de EIC ale viitoarelor cadre didactice, în vederea sprijinirii dezvoltării competențelor interculturale la copii și tineri.

Obiective:

- Elaborarea curriculumului și a materialelor didactice privind educația interculturală în formarea inițială a cadrelor didactice;
- Dezvoltarea competențelor profesionale de educație interculturală a cadrelor didactice universitare.

Beneficiarii proiectului: managerii și cadrele didactice universitare, viitorii profesori din 3 universități pedagogice, inclusiv din 3 facultăți de pedagogie, filologie și istorie/educație civică și circa 3000 de elevi, care vor beneficia de această inițiativă, chiar dacă, la etapa inițială, nu vor fi implicați direct în proiect.

Proiectul abordează problemele cu care se confruntă studenții, viitorii profesori, din 3 universități – de management al claselor multiculturale, cu elevi, care provin din diferite regiuni culturale, geografice și lingvistice, dar și de didactică particulară a subiectelor cu tematică multi-, interculturală. În prezent, există atât necesitatea, cât și dorința, deschiderea instituțiilor de învățământ superior de a iniția/dezvolta un curs universitar (obligatoriu sau la alegere) în domeniul educației interculturale, în vederea abilitării tinerilor pentru aprecierea diversității, a îmbunătățirii și valorificării avantajelor comunicării interculturale.

Activități și rezultate:

- **Reuniunea de lansare a proiectului**

La 26 iunie 2018, în cadrul reuniunii de lansare a proiectului, 30 de manageri universitari, metodiști și profesori din 3 universități pedagogice – Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Comrat și Universitatea de Stat *Alecă Russo* din Bălți, împreună cu un reprezentant al CNTM și a formatorilor CE PRO DIDACTICA (CEPD) au fost informați despre principalele obiective și activități ale proiectului dat.

În același timp, echipa de proiect a CEPD a explicat rolurile și responsabilitățile acestora în procesul de implementare a proiectului. În perioada de raportare, CEPD a semnat Memorandumul de înțelegere cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și acordurile de cooperare cu cele 3 universități pedagogice, subliniind angajamentele asumate de parteneri pentru implementarea proiectelor și asigurarea durabilității. Ca urmare a acestui eveniment și în baza rapoartelor coordonatorilor locali, atât managerii universitari, cât și metodiștii și profesorii au apreciat în mod deosebit oportunitatea de a participa la procesul de dezvoltare a competențelor interculturale ale viitorilor cadre didactice.

- **Realizarea studiului de evaluare inițială**

CE PRO DIDACTICA în colaborare cu experții/sociologii, a realizat un studiu de evaluare inițială cu părțile interesate ale proiectului în vederea identificării situației actuale în domeniul implementării EIC în cadrul universităților partenere. În acest context, în procesul de evaluare au fost implicați 169 de studenți/profesori viitori, 49 de profesori universitari, 26 de manageri universitari și 14 metodiști.

Pentru a realiza această activitate, au fost elaborate o metodologie și trei instrumente de evaluare relevante: ghid de moderare a focus-grupurilor pentru manageri universitari, chestionare pentru profesori universitari și chestionare pentru studenți/viitorii profesori.

- **Prezentarea rezultatelor studiului de evaluare inițială**

La 21 decembrie 2018, în incinta CEPD au fost prezentate părților interesate din cele 3 universități pedagogice – concluziile și recomandările studiului. Principalele constatări ale studiului de bază au demonstrat că profesorii universitari, managerii, metodiștii și studenții au confirmat necesitatea dezvoltării competențelor interculturale pentru viitori profesori la toate nivelurile educaționale. Studiul atestă că provocările cu care se confruntă managerii și metodiștii universitari în promovarea EIC țin de: lipsa unei strategii coerente pentru dezvoltarea competenței EIC la nivel instituțional și interdepartamental, lipsa de colaborare între diferite departamente ale universităților similare, absența curriculumului EIC, a metodologiei și materialelor didactice actualizate.

În baza proceselor-verbale ale reuniunii și a rapoartelor coordonatorilor locali, participanții și-au manifestat interesul pentru promovarea competențelor interculturale în universitățile pedagogice și necesitatea dezvoltării curriculumului EIC în pregătirea viitorilor profesori. Datorită faptului că EIC este inclusă în politicile strategice universitare, există un potențial de promovare a interculturalității în toate cele 3 universități.

Cu toate acestea, nu există o abordare holistică transversală a EIC la nivel universitar, acest lucru fiind asigurat sporadic doar în câteva discipline. Fenomenul discriminării în universitate indică un grad ridicat¹, iar printre cele mai frecvente modalități de discriminare sunt conflictele legate de limba maternă, comunicare, etnie și statut social. Luând în considerație răspunsurilor studenților, aceștia nu posedă suficiente cunoștințe și abilități privind metodologia de predare a EIC pentru a putea dezvolta competente interculturale la elevi în timpul viitoarelor activități/lecții în școală în calitate de învățător.

- ***Promovarea activităților privind EIC***

După fiecare eveniment, CEPD a prezentat progresele activităților proiectului pentru a disemina informații privind necesitatea dezvoltării EIC în rândul comunității educaționale naționale prin: 2 articole despre EIC în revista Didactica Pro...²; 8 postări pe paginile web³ ale CEPD și ale universităților partenere, precum și prin intermediul rețelelor de socializare (pagina de Facebook CEPD⁴). Activitățile ce țin de dezvoltarea competențelor profesionale ale profesorilor universitari, inclusiv ateliere, dezbateri și cursuri de instruire privind EIC vor fi implementate în anul 2019. De asemenea, se preconizează elaborarea unei platforme conținând materiale privind EIC pentru cadrele didactice universitare și școlare, care va constitui o bună sursă de informații pentru dezvoltarea EIC.

- ***Politica de protecție a copilului***

La 19 aprilie 2018, coordonatorul proiectului a participat la un atelier de lucru privind elaborarea politicii de protecție a copilului a organizației. Ca urmare a acestei activități, coordonatorul proiectului a elaborat documentul și a informat personalul CEPD cu privire la dispozițiile sale. Documentul va fi aprobat de Consiliul de Administrație al CEPD la sfârșitul lunii ianuarie 2019.

Coordonator de proiect: Cristina BUJAC

¹ Fiecare al patrulea student și fiecare al treilea profesor identifică situații discriminatorii.

² Gavrilă R. Aspecte ale educației interculturale la orele de română prin intermediul activităților extracurriculare. În: *Didactica Pro...* nr. 4-5 (110-111). Chișinău: Centrul Educational PRO DIDACTICA, 2018, pp.63-67. ISSN1810-6455; Goras-Postică V. Studiu de evaluare inițială privind EIC în mediul academic. În: *Didactica Pro...* nr. 6 (112). Chișinău: Centrul Educational PRO DIDACTICA, 2018, pp. 52-53. ISSN1810-6455.

³ CEPD: www.prodidactica.md, USC: www.kdu.md, USARB: www.usarb.md

⁴ <https://www.facebook.com/Centrul-Educa%C8%9Bional-Pro-Didactica-145112132190090/notifications/>

7. EDUCAȚIE PENTRU PACE PRIN PROMOVAREA CULTURII BUNEI VECINĂȚĂȚI ÎN CLASELE PRIMARE

Finanțator:	Rețeaua internațională de edificare a păcii – GPPAC (<i>Parteneriate Globale pentru Prevenirea Conflictelor Armate</i>) www.gppac.net
Parteneri:	Centrul de Inovații Educaționale și Programe Sociale din regiunea transnistreană, Tiraspol; Centrul de Integrare și Dezvoltare din Ucraina
Perioadă de implementare:	Ianuarie-decembrie 2018
Scop:	Îmbunătățirea relațiilor dintre diferite regiuni ale Republicii Moldova, inclusiv cu regiunea transnistreană, și a educației interculturale, prin introducerea unei noi discipline opționale în clase primare de cultură a bunei vecinătăți, în baza cooperării organizațiilor de stat cu societatea civilă din comunitățile multietnice.

Obiective:

- Evaluarea Programului de elaborare și implementare a disciplinei de educație interculturală *Cultura bunei vecinătăți* în școala primară;
- Revizuirea setului didactic și editarea lui într-o formulă finalizată post-experiment;
- Extinderea implementării disciplinei opționale pe ambele maluri ale Nistrului prin intensificarea promovării necesității educației interculturale;
- Formarea cadrelor didactice pentru predarea inovativă și calitativă a disciplinei date.

Activități:

- Elaborarea unui raport de evaluare a procesului și rezultatelor implementării disciplinei opționale de educație interculturală *Cultura bunei vecinătăți*, pe parcursul anilor 2013-2018, pe ambele maluri ale Nistrului, inclusiv în UTA Găgăuzia (experții implicați: Alla NIKITCENKO, consultant principal MECC, Daniela STATE, LT *Columna*, Chișinău, Elena TULBA, specialist principal DGETS, Comrat), cu evidențierea rezultatelor și perspectivelor inițiativei date.
- Masa rotundă **CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI – disciplină opțională în clasele primare: rezultate și perspective**. La activitate au participat Andrey KAMENŠCIKOV, coordonator GPPAC, Irina BRUNOVA-KALISSETKA, director al Centrului de Integrare și Dezvoltare din Kiev, colegii de la Centrul de Programe inovative educaționale și sociale din regiunea transnistreană, Tiraspol, Alla NIKITCENKO, consultant principal de la MECC, Elena TULBA, specialist la Direcția Educație din UTAG și Daniela STATE, autor și formator în proiect. Participanții au prezentat rezultatele evaluării finale a implementării disciplinei, evidențiind aspecte cantitative și calitative desprinse din practica de predare-învățare și evaluare, analizată de elevi, părinți și învățători la diferite etape, dar și recomandări cu privire la extinderea aplicării și diseminării experiențelor de succes.
- **Revizuirea Caietelor elevului pentru clasele I-IV și coordonarea variantelor română și rusă.** De asemenea, fiecare caiet a inclus un set de recomandări metodice pentru cadrele didactice și părinți. Tiraj total: 800 ex., câte 100 pentru fiecare clasă. Toate caietele au fost distribuite gratis în școlile noi, la solicitare. Versiunile îmbunătățite și adăugite au fost plasate în varianta electronică pe adresele: <https://drive.google.com/drive/folders/1hc6yPDqVCNUhQ4Piq6JuSOLrMONdl9Wa>
<https://drive.google.com/drive/folders/1KV0DUq1tIZAd-MhYakBszjdGbKL-8CPH>
- **Instruirea noilor cadre didactice** s-a desfășurat la Chișinău: la 15 septembrie, 2018 (grupă mixtă din țară, 20 de participanți – CE PRO DIDACTICA, formator: Daniela STATE) și la 29 octombrie (LT Al.

Pușkin din Chișinău, formator: Alla NIKITCENKO, 18 persoane). Programul a inclus parcurgerea analitică a unităților de învățare printr-un Ghid de călătorie; analiza culturii buneii vecinătăți în calitate de componentă a educației civice, cu valorile democratice și competența civică; metodologia interactivă de predare-învățare a CBV, cu proiectul, portofoliul, lapbook; manifestarea interculturalității în viața cotidiană/școlară, dar și activități extracurriculare în cadrul disciplinei CBV.

- Extinderea implementării disciplinei opționale pe întreg teritoriul Republicii Moldova în peste 20 de școli cu peste 500 de copii în limbile de instruire română și rusă contribuie la consolidarea toleranței și cooperării între diferite grupuri. De asemenea, s-au propus și alte posibilități de asigurare a continuității între treapta primară și gimnazială privind durabilitatea implementării disciplinei *Cultura buneii vecinătăți*, inclusiv aplicarea la *Educația pentru societate*, *Dezvoltarea personală*, ca activități transdisciplinare, ca activități extracurriculare și extrașcolare (inclusiv cercuri pe interese), dar și la cultura etniilor conlocuitoare etc.
- La Conferința din 16 august a cadrelor didactice și manageriale din UTAG, de la Comrat, Alla NIKITCENKO a informat audiența despre rezultatele implementării disciplinei *Cultura buneii vecinătăți* în țară, inclusiv în UTAG, promovând și alte noi posibilități de utilizare a materialelor disponibile în instituții, odată cu noile schimbări din planurile de învățământ. Promovarea extinsă s-a produs prin intermediul paginii web a Centrului: <http://prodidactica.md/continuum-predarea-invatarea-disciplinei-cultura-buneii-vecinatati-in-clasele-primare/#more-67174>;

Rezultate calitative:

- Rezultatele implementării disciplinei opționale *Cultura buneii vecinătăți* evaluate și diseminate;
- Sporirea cunoștințelor și a atitudinilor pozitive despre grupurile culturale, artele, limbile și tradițiile din R. Moldova la peste 2000 de copii din diferite părți ale Moldovei, inclusiv din regiunea transnistreană și UTA Găgăuză;
- Învățători familiarizați și instruiți să utilizeze metode interactive de educație civică și interculturală;
- ONG-urile de pe ambele maluri ale Nistrului au participat la revizuirea suportului didactic și au cooperat cu ministerele și instituțiile de învățământ;
- Versiunile finale ale materialelor didactice pilotate revizuite și diseminate în întreaga țară.

Rezultate cantitative:

- Peste 1000 de instituții, circa 3000 de copii în diferite părți ale Moldovei, inclusiv Transnistria și autonomia găgăuză și 70 de învățători implicați în procesul de învățare și practicare a culturii buneii vecinătăți;
- 70 de cadre didactice familiarizate și instruite pentru a utiliza metode interactive de predare a educației civice și interculturale;
- 2 ONG-uri de pe ambele maluri ale Nistrului au participat la revizuirea Caietelor elevului și au colaborat cu ministerele și instituțiile de învățământ;
- Materiale despre proiect promovate în revista *Didactica Pro...* și pe site-ul Centrului în limbile română, rusă și engleză.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

8. LECȚII EUROPENE-2: COMPONENTA "EDUCAȚIE CONTRA CORUPȚIEI"

Finanțator:	Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Lituania din fondurile Programului de Cooperare pentru Dezvoltare și Promovare a Democrației
Perioadă de implementare:	Mai 2018- aprilie 2019
Buget	7 588 EUR
Parteneri:	Centrul de Didactici Moderne din Vilnius, Lituania
Grupul-țintă:	Elevi cu vârste cuprinse între 15 și 18 ani, care învață <i>Educația civică</i> și/sau disciplina opțională <i>Integrarea europeană pentru tine</i> și profesori de liceu de la programele de formare cu scopul de a învăța cum să aplice materialele elaborate în proiect.
Scop:	Sprijinirea activităților de prevenire și eradicare a corupției în stat, prin educarea unor cetățeni conștiincioși, critici și responsabili, vizând dezvoltarea și implementarea educației anticorupție în învățământul secundar.

Obiective:

- Elaborarea modului *Educație contra corupției* și testarea/pilotarea acestuia cu profesorii, în calitate de modul la disciplina *Integrare europeană pentru tine* și la alte discipline socioumane;
- Elaborarea materialelor didactice pentru elevi;
- Dezvoltarea canalelor de difuzare și a rețelei de sprijin intern.

Activități:

- Învățarea prin schimb de experiență – vizita expertului lituanian în Moldova, Daiva PENKAUSKIENE;
- Construirea unei noi experiențe – elaborarea modului *Educație contra corupției*, cu implicarea experților: R. EȘANU și E. NEGRU și formarea cadrelor didactice – 18 profesori din țară încadrați în seminarul din 15 septembrie, 2018;
- Pilotarea experienței noi – testarea în rândul cadrelor didactice, semestrul 1 al anului de studii 2018-2019 în 16 instituții din țară;
- Învățarea prin schimb de experiență – vizita profesorilor moldoveni în Lituania. Întâlnirea cu profesorii și observarea lecțiilor – 26-28 noiembrie, 2018;
- Valorificarea experiențelor achiziționate – elaborarea materialelor didactice;
- Sedimentarea experiențelor noi – finalizarea proiectelor de lecții pentru procesul de pilotare;
- Pregătirea și publicarea a două articole/comunicate de presă/buletine de știri: articolul E. NEGRU. *Educație contra corupției – o altă dimensiune a devenirii unui bun cetățean*. În: *Didactica Pro...*, nr. 6 (112), 2018, pp. 32-35.

<http://prodidactica.md/portfolio/lectii-europene-2-componenta-educatie-anticorutie/>

<http://prodidactica.md/anuntam-startul-proiectului-lectii-europene-2-componenta-educatie-anticorutie/#more-66948>

<http://prodidactica.md/profesori-din-toata-republica-instruiti-in-domeniul-educatiei-impotriva-coruptiei/#more-67161>

Rezultate cantitative și calitative:

- Modulul *Educație contra corupției* elaborat și pilotat/testat, cu următoarele teme: Structuri internaționale și naționale de monitorizare și combatere a corupției; Necombaterea corupției înseamnă susținerea ei; Corupția – "creație" a omului care deține puterea; Succintă istorie a corupției. Studiu de caz. Corupția în economia sovietică; Activitate extrașcolară. Corupția în vizorul umoriștilor; Surse de venit ale persoanei. Surse legale și ilegale. Riscuri asociate cu acumularea ilegală de venit; Domniile fanariote în Țările Române. Legătura cu educația contra corupției: Istoria corupției în Țările Române; Societate tolerantă la corupție.
- Materiale didactice pentru elevi elaborate și testate, disponibile pe adresa: <https://drive.google.com/drive/folders/1oj2PwRGliQ83osoMP8Hdy-yz63y0IE9f>; (cei mai activi profesori în aplicare și promovare au fost: Ludmila BEJENARI, Gimnaziul Trinca, Edineț. Olga ZUZA, LT *Ginta Latină*, Chișinău; S. MANDIȘ, LT *Șt. Holban*, Cărpineni, Hâncești);
- 18 profesori de gimnaziu și liceu formați și certificați în domeniul predării-învățării-evaluării modulului *Educație contra corupției*;
- 16 instituții în care s-a pilotat modulul, utilizând materialele-suport elaborate;
- Profesori, elevi de liceu care au fost ajutați, au înțeles și au recunoscut valoarea integrității morale într-o societate democratică;
- Actori educaționali sensibilizați vizavi de avantajele educației contra corupției și motivați să se implice în promovarea ei la nivel local și național;
- Experiențe educaționale avansate diseminate.

Impact:

Acest modul completează curriculumul școlar *Integrare europeană pentru tine*, precum și curricula de *Educație civică* și dirigenție. Modulul sprijină implementarea activităților contra corupției la nivel de stat, ajutând astfel Centrul Național Anticorupție să implementeze planul său de acțiune privind eradicarea fenomenului corupției.

Coordonator de proiect: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

9. VIZITĂ DE STUDIU "EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ DE LA ȘCOALA PRIMARĂ LA UNIVERSITATE: BUNE PRACTICI"

Finanțator: Rețeaua de Centre de Politici Educaționale – NEPC, cu sediul la Zagreb, Croația

Perioadă de implementare: Octombrie-noiembrie 2018

Parteneri: NEPC, reprezentat de președintele Mario BAJKUSA; Centrul de politici educaționale din cadrul Universității din Vilnius, reprezentat de Rimantas ZELVYS; Centrul de politici educaționale din Belgrad, reprezentat de Milica TODOVICI, Lola HASANOVIC, Žaklina VESELINOVIC; Programul *Pas cu Pas*, reprezentat de Zorica TOPALOVIC.

Scop: Împărtășirea bunelor practici ale CE PRO DIDACTICA în domeniul educației interculturale.

Obiective:

- Diseminarea experiențelor avansate din proiectele implementate de Centru în domeniul educației interculturale;
- Actualizarea parteneriatului cu instituțiile implicate în proiecte anterior;
- Facilitarea schimbului de experiență în domeniu.

Activități:

- Vizită la LT Al. Pușkin, Chișinău: s-au prezentat două lecții de calitate la disciplina opțională *Cultura bunei vecinătăți*, prin care beneficiarii vizitei au cunoscut aspecte practice inedite în implementarea unor inovații din sfera educației interculturale, promovate de proiectele anterioare de parteneriat cu CE PRO DIDACTICA. De asemenea, s-au efectuat vizite și prezentări relevante la muzeele din liceu, prin care se valorifică pedagogia muzeală pentru cunoașterea altor culturi: a culturii ruse (Muzeul Al. Pușkin), culturii etnografice românești din Basarabia (Muzeul etnografic de pe lângă cabinetul de limba română) și a istoriei instituției (Muzeul școlii).
- Vizită la Universitatea de Stat din Moldova, care deține experiențe deosebite de educație interculturală, cunoscute de participanți prin întâlnirea cu decanul facultății de PSESAS, prof. Vl. GUȚU și șefa Departamentului de Științe ale Educației, dr. M. ȘEVCIUC, dar și prin vizitarea Muzeului USM, al Centrului de Cultură Japoneză și al altor Centre de cultură și civilizație străină (italiană, poloneză, franceză, americană, spaniolă, austriacă) – toate deschise și funcționale în cadrul Facultății de Limbi Străine prin intermediul unor proiecte extrabugetare, sprijinite, în special, de ambasadele țărilor în cauză și exploatate în pregătirea multilingvistică a studenților USM.
- Vizitele din ziua a III-a s-au produs la două instituții rurale din UTA: LT moldo-turc din Congaz și Liceul T. Zanet din aceeași localitate, la care am avut șansa să asistăm la câteva lecții netradiționale integrate, dar și la o extinsă activitate extracurriculară, cu prezentarea artistică originală a culturii găgăuze, în interferență cu aspecte din cultura moldovenilor, bulgarilor, rușilor, turcilor, ucrainenilor, intitulată "Toți suntem diferiți, toți suntem egali". Ospitalitatea găgăuzilor și generozitatea obiceiurilor tradiționale demonstrată, pe de o parte și profesionalismul cadrelor didactice și manageriale, pe de altă parte, s-au manifestat din plin, atât la lecția de istorie și

educație civică, organizată sub forma unei Conferințe de presă și facilitată de 4 profesori de: istorie și educație civică, limba română, limba turcă și limba engleză, dar și la evenimentul artistic original, când muzica și dansul popular s-au împletit cu poezia și arta dramatică. La vizită a fost implicată și Alla NIKITCENKO, consultant principal MECC și Elena TULBA, specialist DGETS, Comrat.

Rezultate cantitative și calitative:

- 6 participanți implicați;
- 5 instituții educaționale vizitate;
- Interes sporit al colegilor de la NEPC pentru practicile de educație interculturală, cunoscute la noi, dar și respectul, toleranța, deschiderea actorilor educaționali din instituțiile vizitate pentru familiarizarea cu valorile din alte culturi, pentru cunoașterea și practicarea limbii române și a limbii engleze, dar, nu în ultimul rând, mândria și grija pentru perpetuarea valorilor tradiționale ale etniilor conlocuitoare din Republica Moldova la tânăra generație.

Coordonator: Viorica GORAȘ-POSTICĂ

III. SERVICII DE FORMARE CONTINUĂ 2018

Centrul Educațional PRO DIDACTICA a oferit servicii de formare continuă în baza programului aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, prin ordinul nr. 822 din 13 august 2015 și nr. 410 din 5 octombrie 2017, în domeniul învățământului pentru adulți și al instruirii prin cursuri, pentru formarea continuă și pregătirea metodică suplimentară a profesorilor, precum și în baza acordurilor de colaborare încheiate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova. La finele cursurilor, au fost oferite certificate care confirmă absolvirea acestora și care pot fi folosite în procesul de atestare.

Echipa de formatori este alcătuită din angajați ai Centrului, experți-consultanți și profesori-formatori din diverse instituții de învățământ din Republica Moldova, care și-au perfecționat cunoștințele și abilitățile la numeroase centre de instruire din România, SUA, Franța, Canada, Marea Britanie, Belgia, Ungaria, Rusia, Germania, Austria ș.a.

Centrul dispune de un spațiu de cca 300 m², în zona centrală a orașului, și este dotat cu: sală de conferințe, alias bibliotecă, în care pot fi găsite peste șase mii de titluri de carte didactică și de referință pe domeniile: management general și educațional, pedagogie și didactică generală, didactica disciplinelor, psihologie. În anul 2018, din pachetul de programe, au fost selectate modulele care au corespuns necesităților de formare ale profesorilor. Costul unei instruirii complexe a fost stabilit în funcție de condiții, acoperind, în primul rând, cheltuielile de elaborare și de oferire a programelor de formare, materialele utilizate și o pauză cafea. Cu fiecare grup de cursanți au lucrat formatori experimentați. Atât conținuturile, cât și durata cursurilor au fost fixate în baza doleanțelor și a necesităților participanților. Informațiile cu privire la alte activități, oferite gratis în proiecte sponsorizate de donatori, au fost plasate pe pagina web a Centrului: <http://www.prodidactica.md>

Pe parcursul anului 2018, echipa de formatori a Centrului Educațional PRO DIDACTICA a răspuns necesităților de perfecționare a cadrelor didactice și manageriale din mai multe instituții de învățământ, prestând o gamă variată de servicii:

- LT Gh. Asachi, Chișinău – *Competență. Performanță. Calitate*;
- DGETS Anenii Noi – *Evaluarea unității de învățământ*;
- Colegiul de Medicină, Ungheni – *Managementul asigurării calității la nivel de instituție*;
- Colegiul de Medicină Bălți – *Managementul asigurării calității la nivel de instituție*;
- DGETS Orhei – *Metodologia evaluării, Competența ortografică și grafică; Starea de bine în mediul școlar*;
- Gimnaziul Logănești, Hâncești – *Formarea de competențe prin strategii didactice interactive; Educația incluzivă*;
- Edineț (MECC) – Servicii de organizare a sesiunilor de instruire a cadrelor didactice privind implementarea modelelor de predare a disciplinelor nonlingvistice în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minoritățile naționale;
- Chișinău (MECC) – Servicii de organizare a sesiunilor de instruire a cadrelor didactice privind implementarea modelelor de predare a disciplinelor nonlingvistice în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minoritățile naționale;
- Taraclia (MECC) – Servicii de organizare a sesiunilor de instruire a cadrelor didactice privind implementarea modelelor de predare a disciplinelor nonlingvistice în instituțiile de învățământ cu predare în limbile minoritățile naționale;

Programe complexe (MECC):

- LT Puhoi, Ialoveni
- Gimnaziul Râscăieți, Ștefan Vodă
- Gimnaziul Volintiri, Ștefan Vodă
- LT D. Cantemir, Chișinău
- Program complex pentru profesorii de limbă engleză (META)

Coordonator de program: Lilia NAHABA

IV. CLUBUL DE DEZBATERI EDUCAȚIONALE PAIDEIA

Pe parcursul anului 2018, în cadrul Clubului de dezbateri educaționale PAIDEIA, organizat în incinta C.E. PRO DIDACTICA, au fost realizate mai multe activități. Acestea le-au propus profesorilor subiecte variate și utile pentru optimizarea practicii de predare la clasă. Subiectele abordate au provocat discuții constructive, un schimb eficient de opinii și experiență.

Subiecte abordate:

- *Diplomația pedagogică: inițiere și provocări*
- *Bune practici dintr-o școală americană*
- *Asaltul de idei în raport cu domeniul „Practica rațională și funcțională a limbii”*
- *Cum să ne menținem echilibrul sufletesc, păstrându-ne valorile spirituale*
- *Strategii de dezvoltare a comunicării non-violente în școală*
- *Consolidarea competențelor manageriale prin valorificarea excelenței primare*
- *Educație prin film*
- *Abordarea didactică a textului aforistic*
- *Managementul dezvoltării personale*
- *Abordarea didactică a poeziilor de formă fixă*
- *Cum ajut elevul în organizarea activității de redactare a unui eseu la o temă controversată din istorie?*
- *Competența ortografică și grafică*
- *Abordarea didactică a legendei*

Participanți: peste 180 de cadre didactice din diverse instituții de învățământ din republică.

Coordonator de program: Lilia NAHABA

V. REVISTA DIDACTICA PRO...

Echipa redacțională: Mariana VATAMANU-CIOCANU, redactor-șef; Elena SUFF, Vitalie SCURTU, redactori; Nicolae SUSANU, design grafic, tehnoredactare.

Pe parcursul anului 2018, au apărut 6 numere ale revistei de teorie și practică educațională *DIDACTICA PRO...*, într-un tiraj de 750 de exemplare fiecare. Publicația a fost distribuită prin intermediul mai multor agenții (POȘTA MOLDOVEI, MOLDPRESA, PRESS INFORM-CURIER), având cca 600 de abonați.

Nr. 1 (107) – INSTRUIREA PRIN PROIECTE

- Fără viziune și proiecție nu există educație (pledoarie pentru o filosofie a educației)
- Proiectul – metodă modernă de evaluare
- Instruirea diferențiată versus libertatea de alegere
- Proiect pentru educația ambientală și protejarea mediului
- Instruirea prin proiecte

Nr. 2 (108) – TEHNOLOGIA INSTRUIRII

- Actul predării. Tradiție și interactivitate
- Schimb de experiență și bune practici privind educația finlandeză, centrată pe profesor și pe elev
- Soluționarea problemelor complexe: strategie și competență
- Repausul de dans – formă organizată de activitate motrice în cadrul lecțiilor în sala de clasă la nivelul învățământului primar
- Tehnologia instruirii

Nr. 3 (109) – VOLUNTARIATUL ÎN EDUCAȚIE

- Necesitatea formării tinerilor voluntari în contextul pedagogiei sociale
- Cărțile audio ca resursă didactică în studiul limbii și literaturii
- Aplicații cu impact ale voluntariatului în susținerea educației preșcolare
- Învățarea transformatoare – dimensiune a calității și eficienței procesului educațional la educația științifică (Biologie, Fizică, Chimie)

Nr. 4-5 (110-111) – EDUCAȚIE PENTRU CULTURĂ

- Cultura calității
- Cultura organizațională
- Cultura diplomatică, componentă a competenței profesionale a managerilor de proiecte și a formatorilor
- Starea de bine a elevului de azi – succesul și sănătatea adultului de mâine
- Cultura ecologică – rezultat al educației ecologice

Nr. 6 (112) – INSTRUIREA INDIVIDUALIZATĂ

- Formarea culturii organizaționale a elevului prin dezvoltarea competenței de a învăța să învețe
- Evaluarea sumativă individualizată: *jurnalul*
- Educație contra corupției – o altă dimensiune a devenirii unui bun cetățean
- Individualizarea instruirii în procesul educațional la chimie

VI. BIBLIOTECA PRO DIDACTICA

SERVICII

Biblioteca a pus la dispoziția beneficiarilor – pentru lectură în sală și împrumut la domiciliu – cărți din diverse domenii (enciclopedii, dicționare, monografii etc.) în limbile română, rusă, engleză, franceză etc.; întreaga colecție a revistei *DIDACTICA PRO...* (2000-2018), colecția revistelor *Tribuna învățământului*, *Învățătorul modern* și a săptămânalului *Făclia*, a revistelor *Управление школой* și *Школьный психолог*.

Biblioteca PRO DIDACTICA. Noi apariții

1. CULTURA BUNEI VECINĂȚĂȚI (Clasele I-IV). Ediția a II-a.

În cadrul proiectului *Cultura bunei vecinătăți*, au fost reeditate caietele elevului pentru clasele I-IV-a în limbile română și rusă. Caietele au fost donate în școlile-pilot, dar și în alte instituții, în care se învață disciplina respectivă, la alegerea elevilor, învățătorilor și părinților.

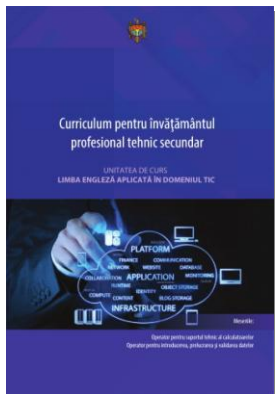

2. IMPLEMENTAREA INOVAȚIILOR ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI AL SPORTULUI PE AMBELE MALURI ALE NISTRULUI. GHID PENTRU MANAGERI (Viorica GORAȘ-POSTICĂ, Svetlana TURCEAC (coord. ghid); Lilia NAHABA, Aleksandr BOMEȘCO (coord.))

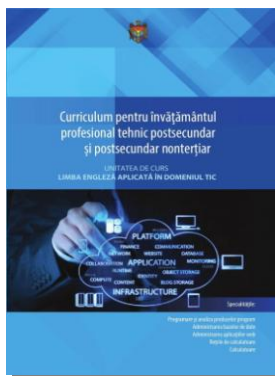
Ghidul (în limbile română și rusă) cuprinde modele și programe de dezvoltare pentru organizațiile din domeniul educației și sportului pe cinci direcții: educația nonformală, educația privată (contra plată), educația incluzivă, tehnologiile informaționale și computerizate (TIC) și orientarea profesională. Autorii nu pretind că posedă adevărul în ultimă instanță – or, „nimic nu se învechește mai rapid decât viitorul”. Misiunea ghidului este de a propune modele pentru dezvoltarea educației și sportului la care ar putea participa, unindu-și eforturile, diverși actanți: reprezentanții puterii de stat, comunitatea părinților, antreprenorii, societatea civilă. Astfel, ghidul lansează invitația la colaborare pe toți cei care sunt gata să participe la dezvoltarea educației și sportului, la crearea unor noi variante arhitecturale ale viitorului.

3. CURRICULUM PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC SECUNDAR. UNITATEA DE CURS LIMBA ENGLEZĂ APLICATĂ ÎN DOMENIUL TIC (Rodica PĂDURARU, Olga MOROZAN, Mariana BESCHIERU, Viorica BEREGOI)

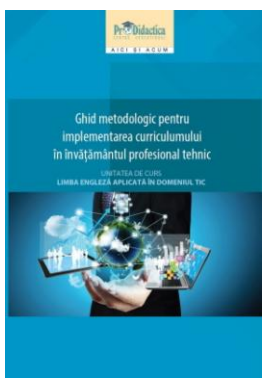
Curriculumul *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* vine să suplimenteze competențele profesionale obținute în învățământul profesional tehnic secundar la meseriile *Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor* și *Operator pentru introducerea, prelucrarea și validarea datelor*, prin dezvoltarea la elevi a unui sistem de competențe lingvistice și comunicative în baza intereselor și nevoilor educaționale ale acestora în primul an de studii. Curriculumul are un conținut modern, este actual, util, aplicabil, dat fiind faptul că integrează abordări inovatoare de predare – constructivistă, interdisciplinară și comunicativă, cu accent pe folosirea diverselor tehnologii educaționale de predare, învățare și evaluare.

4. CURRICULUM PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC POSTSECUNDAR ȘI POSTSECUNDAR NONTERȚIAR. UNITATEA DE CURS LIMBA ENGLEZĂ APLICATĂ ÎN DOMENIUL TIC (Rodica PĂDURARU, Olga MOROZAN, Mariana BESCHIERU, Viorica BEREGOI)

Curriculumul *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* vine să suplimenteze competențele profesionale obținute la specialitățile *Administrarea aplicațiilor web*, *Administrarea bazelor de date*, *Programare și analiza produselor program*, *Rețele de calculatoare* și *Calculatoare*, prin dezvoltarea la elevi a unui sistem de competențe lingvistice și comunicative în baza intereselor și nevoilor lor educaționale din primul an de studii. Curriculumul are un conținut modern, este actual, util, aplicabil, dat fiind faptul că integrează abordări inovatoare de predare – constructivistă, interdisciplinară și comunicativă, cu accent pe folosirea diverselor tehnologii educaționale de predare, învățare și evaluare.

5. GHID METODOLOGIC PENTRU IMPLEMENTAREA CURRICULUMULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL TEHNIC (Rodica PĂDURARU, Olga MOROZAN)

Ghidul de față este o piesă curriculară importantă, care vine în ajutorul profesorului de *Limba engleză aplicată în domeniul TIC* din învățământul profesional tehnic. Acesta suplimentează curriculumul aferent, aducând informații utile și relevante, de ordin teoretic și practic, cu referire la procesul de predare-învățare-evaluare a limbii engleze viitorilor specialiști. Pledând pentru abordarea constructivistă a conținuturilor și a metodologiei pedagogice, deopotrivă, autorii pun accentele didactice prioritare pe practicile de predare axate pe elev, pe învățarea problematizată, cu activități specifice de integrare a peste 100 de tehnologii educaționale, dar și pe experiențele de învățare ale elevilor, pe valorificarea inteligențelor multiple în contexte vocaționale de soluționare a problemelor profesionale.

6. PROIECTUL: PROCES DE ÎNVĂȚARE, PRODUS EVALUABIL

Lucrarea prezintă diverse tipuri de proiecte, propuse spre aplicare de la grădiniță, până la universitate, cu algoritmi specifici pentru diverse discipline școlare. De asemenea, se analizează mai multe oportunități de abordare participativă a proiectelor ca strategie managerială, se investighează aria de utilizare a proiectelor în învățământul profesional tehnic, se tratează proiectele ca pârgii ale succesului educațional în contextul unei școlii prietenoase copilului etc. Or, proiectele devin tot mai detaliate, ies din cadrul unei singure discipline școlare și capătă amploare integrativă transdisciplinară, vizând primordial competențe-cheie: *competența acțional-strategică*, apoi *competența de comunicare* și cea *digitală*, manifestându-se plener în *competența a învăța, a ști să înveți*.

7. PLANIFICARE STRATEGICĂ VERSUS PLANIFICARE OPERAȚIONALĂ (Rima BEZEDE (coord.), Serghei LÎSENCO, Valentina CHICU)

Capacitatea școlii de a planifica și, în același timp, de a răspunde prompt la intervențiile din mediul intern și extern este una extrem de importantă pentru dezvoltarea instituțională și îndeplinirea misiunii asumate. Ghidul vine cu răspunsuri argumentate, cu exemple relevante din experiența școlilor CONCEPT, la un șir de întrebări: Ce reprezintă planificarea? Cum se organizează procesul de planificare? Ce tipuri de planuri realizează instituția pentru asigurarea funcționării și dezvoltării? Ce trebuie să conțină fiecare plan? Ce conexiuni trebuie să fie între aceste planuri ș.a. Un alt aspect, care se referă la buna implementare a planului, abordat de autori din perspectivă aplicativă, ține de monitorizarea internă a implementării PDS-ului și organizarea acestuia cu participarea întregii echipe.

Experiențele pozitive ale unor instituții-pilot completează demersul metodologic propus și confirmă importanța abordării sistemice a procesului de planificare și implementare a planurilor de dezvoltare.